

PLANLAMA'DA “KAMU YARARI” BAĞLAMINDA İZMİR'DE NEOLİBERAL KENTLEŞME UYGULAMALARI

Gülnur ÇEVİKAYAK
Yüksek Şehir Plancısı
gulnurvuruskan@gmail.com

Müberra Cansu İŞVEN
Şehir Plancısı
cansucnss@gmail.com

Nehir, YÜKSEL
Şehir Plancısı
nynehir@gmail.com

Giriş

Günümüz Türkiye'si planlama işleyişi, meslek eğitimi verilen üniversitelerde planlama/şehircilik ilkeleri olarak tariflenen eşitlik, adalet, kamu yararı gibi kavramlardan giderek uzaklaşmaktadır. Eskiden kent toprağında özel mülkiyete son verilmesini savunanlar, havada, suda mülkiyeti kabul etmiyorsak, toprakta neden ediyorsunuz diye sorarlarmış, ancak bugünlerde sudaki mülkiyeti bile yasalarla belirler hale gelmiş bulunmaktayız. Planlama alanını ilgilendiren yasal düzenlemelerin “kamu yararı” bağlamında irdelenmesi ve söz konusu yasal altyapı kullanılarak İzmir kentinde gerçekleştirilen neoliberal kentleşme uygulamalarının yasal mevzuatla ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır.

Kamu Yararı Kavramı, Neoliberalizm ve Planlama

“Kamu yararı”, üzerinde tam bir uzlaşmaya varılamamış, farklı bakış açıları ile değişik anlamlar yüklenen, dönemlere ve hâkim politikalara göre farklı kavramsallaştırmalara sahip, belirsizliği ile dikkat çekici bir kavramdır. Son yıllarda kamunun geleneksel olarak varlığını sürdürdüğü alanlara özel sektörün özelleştirme ve yap-işlet-devret uygulamaları ile girmesi bütün ülkelerde yaygınlık kazanmıştır. Ülkemizde de 1980'li yıllardan itibaren kamunun büyük finansman ihtiyacı gösteren yatırımlarının önemli bir bölümü yap-işlet-devret modeli çerçevesinde finanse edilmesi ve kamu varlıklarının çoğu özelleştirme yoluyla özel sektöre devredilmesi gerçekleşmektedir. Yani kamu mülkiyeti çeşitli şekillerle özel mülkiyete aktarılmaktadır. “Özel” yasal düzenleme ve yanlış kurumsal girişimlerle planlama ve dolayısıyla kentlerimiz çıkmaza sürüklenmektedir. Ne yazık ki, yapılan düzenlemelerin büyük bölümü kamu yararına değil, kentsel rantın haksız el değiştirmesine yöneliktir. Ülkemiz kentlerinde, giderek artan kentsel toprak rantlarıyla oynamanın çekiciliği, kent topraklarında rantların yönlendirilmesinin temel aracı olarak görülen planlamanın yetkilerinin el değiştirmesini de hızlandırmıştır.

Türkiye'nin özelleştirme süreci üç döneme ayrılabilir: 1980'li yıllar, 1990'lı yıllar, 2000 sonrası. 1980'li yıllarda satış için gerekli hukuki altyapı oluşturulmuştur. KİT yatırımları önemli ölçüde daraltılarak, 1990'lı yıllarda yoğun bir ideolojik koşullandırma kampanyası ile satışlar arttırılmıştır. Özellikle “Büyük Sermaye”, bu ihanet yarışının hep ön safındadır. Bu aşama 2002 yılı sonunda tamamlanmıştır. Özelleştirme asıl “altın dönem”ini bu tarihten sonra yaşamış, kamu işletmelerinin elden çıkarılması korkunç boyutlara ulaşmıştır. 1980 öncesi dönemde kentlerde emeğin yeniden üretimi süreci ön planda iken, 1980 sonrasında kentlerin sermaye birikimi açısından önem kazandığı görülmektedir. 1980 öncesi dönemlerde küçük ölçekli sanayinin mekânı olan kentler, 1980 dönemi sonrasında büyük ölçekli sermaye ve yatırımların mekânı olmaya başlamışlardır. Bu doğrultuda, planlama alanında yetki sahibi olan yerel ve merkezi düzeydeki birimler, sermaye birikim süreçlerini ve bu doğrultudaki ihtiyaçları ön planda tutan, piyasa dinamiklerini gözetken, sermaye odaklı bir planlama anlayışı benimsemiştir.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

Son yıllarda, aslen bir bütün olması gereken planlama yetkileri, alınan her yeni kararlar parçalanmış, kamu yararı kavramı her parçalanmayla bir adım daha gerilemiştir. Sanayiciler ve turizmcilerle başlayan “yetki kapma” arayışı, zaman içinde özelleştirmeye konu alanlara, toplu konut alanlarına, maden işletmelerine, kıyı alanlarına, kamu arazilerine, gecekondularına, demir yollarına ve kara yollarına kadar ulaşmıştır. Böylesi yetki çeşitlenmesinden kaynaklanan parçalanma, planlama kararlarında ve uygulamada önemli olumsuzluklara, geri dönüşü olanaksız zararların ortaya çıkmasına neden olur hale gelmiştir.

Sürekli olarak gündeme gelen yani imar kanunu ve kanun hükmündeki kararnamelerle getirilen düzenlemelerle mülkiyet haklarını zedeleyici ve küresel ve yerel dinamiklerin birlikte şekillendirdiği yeni dinamikler üzerinden tariflenen projeci sisteme dayalı öneriler bilimsel ve akılcı çözümlerden ne kadar uzaklaştığımızı göstermektedir. Söz konusu yasal düzenlemelerle desteklenen neoliberal politikalar ile kamuya ait ya da kamusal değerler olarak niteleyebileceğimiz karayolları ve köprüler, limanlar, fabrikalar, kıyı alanları, yeşil alanlar, ormanlar, kent merkezlerindeki tarihi alanlar, eğitim, sağlık ve spor tesisleri; Özelleştirme, Dönüşüm (Afet), Yenileme, Turizmi Teşvik, Kıyı, Orman, Belediye Kanunu ile yasal dayanakları oluşturularak kamusal özelliklerinden çıkartılmakta ve alışveriş merkezi, otel, rezidans, ticari alanlar gibi özel mülkiyet kapsamında değerlendirilebilecek fonksiyonlara dönüştürülmektedir. Kamuya ait değerlerin özel mülkiyet kapsamına dönüştürülmesinin yanında dönüşüm ve yenileme uygulamaları ile özel mülkiyete müdahale edilerek, mülkiyet hakkı güvencesizleştirilmekte ve mülkiyetin ayrıcalıklı kesimler lehine el değiştirmesinin yolu açılmaktadır.

“Tarih, doğa ve kültürel değerler, şehircilik ilkeleri, bilimsel raporlar, toplum tepkileri dikkate alınmadan sadece ‘rant hırsı’ ile hareket edilen bu süreçte ‘hukuk ve demokrasi’ ayaklar altına alınmıştır. Tüm plan değişikliklerinde görülebileceği gibi aslında plan değişikliği, mevzuatta tanımlanan şekli ile plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, teknik ve sosyal donatı dengesini bozmayacak, bilimsel, nesnel ve teknik gerekçelere dayanarak kamu yararının zorunluluğu durumunda yapılabilir. Tüm plan değişikliklerinde ise hem kaldırılan kullanım kararlarına hemde yeni getirilen kararlarına ilişkin böylesi bir çalışma bulunmamakla birlikte, birçok örnekte görüldüğü gibi resmi kullanım alanı, kentin ortak kullanım alanlarını, dolayısıyla kamusal işlevleri tariflerken, getirilen iş merkezi ve ticaret kararları özel biri işlevi yani özel mülkiyeti, kar amaçlı ranta yönelik kararları ile kamu yararını yok saymaktadır. Bir başka sorun da gereğinden fazla yaratılan alışveriş merkezlerinin kentin diğer ticari bölgeleri üzerinde yarattığı baskı, onların olumsuz etkilenmesidir. Tüm bu kararlarla planlamanın sağlamakla yükümlü olduğu kişi ve kamu yararı arasındaki dengeler sürekli kamu yararı aleyhine işlemektedir.

Neoliberal Politikalar ile Planlama Alanındaki Yasal Düzenlemeler

Neoliberal politikalar çerçevesinde sermaye ile birlikte hareket eden neoliberal devlet, kentsel alanlarda sürekli bir büyüme hedeflemektedir. Söz konusu büyüme hedefine ulaşmada özellikle uluslararası yatırımcılar olmak üzere proje geliştiricileri büyük önem taşımaktadır. Projelerin gerçekleştirilmesi sürecinde proje geliştiricileri aleyhine ortaya çıkabilecek her türlü hukuki sorunun önüne geçilmesi kolaylaştırıcı durumların yaratılması merkezi yönetimlerin sorumluluğundadır. Bu doğrultuda mevcut yasalarda, planlarda değişiklikler ve/veya yeni yasal düzenlemeler, planlar devreye girmektedir.

Hukuku zorlayan neoliberal kentleşme uygulamalarında, yerel yönetimler yerine üst düzey kararlar belirleyici olmaktadır. Bu noktada mevcut planlar adeta yok sayılarak, planlama ilke ve yöntemleri adım adım aşındırılmaktadır.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

Ülkemizde neoliberal kentleşme politikalarına bağlı olarak şehircilik alanı ile ilgili yasal mevzuatta yapılan değişiklikler özellikle 2000 yılı sonrasında yoğunluk kazanmıştır. Bu çerçevede, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu neoliberal politikaları desteklerken, şehircilik ilkeleri ve kamu yararı açısından “olumsuz” olarak nitelendirilebilecek değişiklikler bağlamında incelenmiştir. Bunun yanında, neoliberal uygulamalar için yasal dayanak oluşturan en önemli yasalardan biri 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun’dur. Yenileme Kanunu olarak da bilinen 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun ve kısaca Dönüşüm ya da Afet Kanunu diye adlandırılan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun da özellikle İstanbul ve Ankara başta olmak üzere neoliberal kentleşme uygulamalarında sıkça başvurulan yasal müdahale araçlarıdır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu 16.03.1982 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı; “*turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sağlamak*”tır. Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten bugüne kadar Kanuna farklı tarihlerde, farklı kanunlarla ek maddeler getirilmiş, bazı maddelerinde değişiklikler yapılmış ve bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Buna göre, Kanunda yapılan değişikliklerin, yürürlükten kaldırılan maddeler ve getirilen ek maddelerin yılları ve sayıları 1983’te 2 adet, 1988’de 1 adet, 1991’de 3 adet, 1997’de 1 adet, 2001’de 1 adet, 2003’te 16 adet, 2004’te 1 adet, 2006’da 14 adet ve 2008’de 12 adettir. Turizmi Teşvik Kanunu’nda 2000 yılı sonrasında gerçekleştirilen, şehircilik ilkeleri ve kamu yararı açısından “olumsuz” olarak nitelendirilebilecek değişikliklere aşağıda yer verilmektedir.

24.07.2003 tarihli 4957 sayılı Kanununun 1. Maddesi ile Turizmi Teşvik Kanunu’nun 3. Maddesinde yapılan değişiklikle, Kanunda yer alan “turizm bölgeleri” ve/veya “turizm alanları” ve/veya “turizm merkezleri” tanımları Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezleri olarak değiştirilmiş ve Kanuna Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Alt Bölgesi tanımı eklenmiştir.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri: Tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen bölgeleri,

Turizm Merkezleri: Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen; yeri, mevkii ve sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen, turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümlerini,

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Alt Bölgesi: 1/25.000 veya daha alt ölçekli plân ile belirlenen, içinde turizm türleri ile kültür, eğitim, eğlence, ticaret, konut ve her türlü teknik ve sosyal alt yapı alanlarından bir veya daha fazlasını kapsayan, kendi içinde alt alanlara ayrıştırılabilen arazileri tanımlamaktadır.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri tanımında yer alan “tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı” ibaresi her türlü tarihi ve kültürel değer turizm amaçlı kullanıma açılması anlamını taşımaktadır. Bunun yanında asıl önemli olan değişiklik söz konusu tanımlara yeni eklenen, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Alt Bölgesi’dir. Buna göre, sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen yeni planlama

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

alanları oluşturulmakta, bütüncül plan anlayışından uzak parçacı planlamanın önü açılmaktadır.

Yine 24.07.2003 tarihli 4957 sayılı Kanununun 2. Maddesi ile Turizmi Teşvik Kanunu'nun 7. Maddesinde yapılan değişiklikle Kültür ve Turizm Bakanlığı; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planı yapmak, yaptırmak, onaylamak ve tadil etmekle yetkilendirilmiştir. Bunun yanında, değişiklik ile söz konusu alanlarda tek yetkili Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak tariflenmektedir. Bu durum planlamanın giderek merkezileştirilmesi ve yerel yönetimlerin plan kararlarındaki yetkisinin ortadan kaldırması açısından olumsuz bir nitelik taşımaktadır.

07.05.2008 tarihli 5761 sayılı Kanununun 2. Maddesi ile Turizmi Teşvik Kanunu'nun 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile Hazineye ait olan yerlerin ve Hazine mülkiyetinde yeterli alanın bulunmadığı hallerde, Orman Kanunu'na göre orman sayılan yerlerin, sağlık turizmi, termal turizm, kış turizmi, eko-turizm, golf turizmi, kıyı turizmi, kruvaziyer ve yat turizmi, uluslar arası yarışmaların yapılabileceği spor tesisleri vb. gibi sebeplerle en geç bir ay içerisinde, Orman Bakanlığı'ndan Kültür ve Turizm Bakanlığı'na tahsisine, yatırımcıya intikal ettirilmek üzere, imkân sağlayan düzenlemeler yapılmıştır. Bu değişiklik ile Hazine'ye ait kamu arazilerinin ve yeri geldiğinde orman alanlarının bile turizm amaçlı olarak sermaye kesimine kullanılmasının önü açılmaktadır. Değişiklik ile kıyı turizmi adı altında, "kamuyararı"na kullanılması esas olan ve herkesin eşit ve serbest yararlanmasına açık olan kıyıların "özelleştirilerek", ayrıcalıklı kesimlerin kullanımına sunulmasına imkân sağlanmaktadır. Bunun yanında, taşınmazların Kültür ve Turizm Bakanlığınca yatırımcılara tahsisi, kiralanması ve bunlar üzerinde irtifak hakkı tesisine ilişkin esaslar ile süreler, bedeller, hakların sona ermesi ve diğer şartlar, 08.09.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 31.08.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerinden muaf tutulmaktadır.

Kanun'un 8. Maddesine 24.07.2003 tarihli 4957 sayılı Kanununun 3. Maddesi ile getirilen ek J bendinde, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde kalan özel mülkiyet konusu arazi ve arsaların turizm yatırımlarına tahsisi amacıyla, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27. Maddesi hükümlerine göre acele kamulaştırma yapılmasına izin verilmektedir. Bu ek madde, yatırımcıların talepleri doğrultusunda, kamu mallarının yanı sıra her türlü özel mülkiyete ait taşınmazın da rant amaçlı olarak el değiştirmesinin Bakanlar Kurulu kararı ile garanti altına alınması anlamına gelmektedir.

-28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak sınırları genişletilen, İzmir-Seferihisar Doğanbey Termal Turizm Merkezi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı; 4957/2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nun 18.05.2011 tarih, 110/11 sayılı kararı doğrultusunda, 23.06.2011 tarihinde onaylanarak İzmir Büyükşehir Belediyesi askı panosunda 18.07.2011 askıya çıkarılan **"İzmir Seferihisar Doğanbey Termal Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı"** bu ölçek ve kapsamda sahip olması gereken bilimsel bilgidен yoksun ve yetersiz düzeyde olması, 3194 sayılı İmar Kanunu'na, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğe, planlama esaslarına ve şehircilik ilkelerine açıkça aykırılığı nedeniyle yargıya taşınmıştır.

-05.01.2009 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan **1/25000 ölçekli İzmir Dikili Termal Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Çevre Düzeni Planına** öncelikle verimli tarım alanları bulunan Dikili ilçesinde tarım alanının kaldırılarak turizm tesis alanı olarak ayrılması, kamu yararı ve şehircilik ilke ve esaslarına aykırılığı, planla verilen bu emsal değerleri ile turizmin bölgede gelişmesi halinde, büyük bir kısmı bu güne kadar doğal yapısını korumuş bu alanların doğal yapısının önemli ölçüde bozulacağı,

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

söz konusu bölge sınırlarının hangi kriterlere dayanılarak verildiği belli olmayan, koruma-kullanma dengesini nasıl sağlayacağı plan açıklama raporu ve plan notları ile açıklık getirilmeyen ve yetersiz mekansal çalışmalara dayalı olarak hazırlanan bu planlara öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve ardından iptaline ilişkin dava açılmıştır.

-14.07.2009 tarihinde İl Özel İdaresi panosunda askıya çıkarılan **İzmir Bergama Allianoi Manisa Soma Mentese Termal Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Çevre Düzeni Planına** Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi sınırları içerisinde bulunmasına rağmen Allianoi Antik Kentinin plan onama sınırları dışında bırakılması, Plan açıklama raporunda jeolojik durum, hidrojeolojik durum, kaynak koruma alanları, tarım alanları, tarımsal arazi kullanımı, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları ve alanları ile ilgili araştırmaları yer verilmemesi, çok büyük alanların yüksek yapılaşma değerleri ile turizme açılması nedenleri ile dava açılmıştır.

2985 sayılı Toplu Konut Kanunu

2985 sayılı Toplu Konut Kanunu, 17.03.1984 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı ve kapsamında; “konut ihtiyacının karşılanması, konut inşaatını yapanların tabi olacağı usul ve esasların düzenlenmesi, memleket şart ve malzemelerine uygun endüstriyel inşaat teknikleri ile araç ve gereçlerin geliştirilmesi ve Devletin yapacağı desteklemeler bu Kanun hükümlerine tabidir” denmektedir. Kanunda

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

yapılan değişiklikler, yürürlükten kaldırılan maddeler ve getirilen ek maddelerin yılları ve sayıları 1990'da 6 adet, 2001'de 8 adet, 2002'de 1 adet, 2003'te 10 adet, 2004'te 5 adet, 2005'te 2 adet, 2006'da 1 adet, 2007'de 3 adet, 2008'de 7 adet, 2010'da 4 adet, 2011'de 1 adet, 2012'de 1 adet, 2013'te 1 adettir. Başbakanlığa bağlı kamu tüzel kişiliğine sahip Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut Kanunu'nda son yıllarda yapılan değişikliklerle görev alanı oldukça genişletilmiş bir kuruma dönüşmüştür

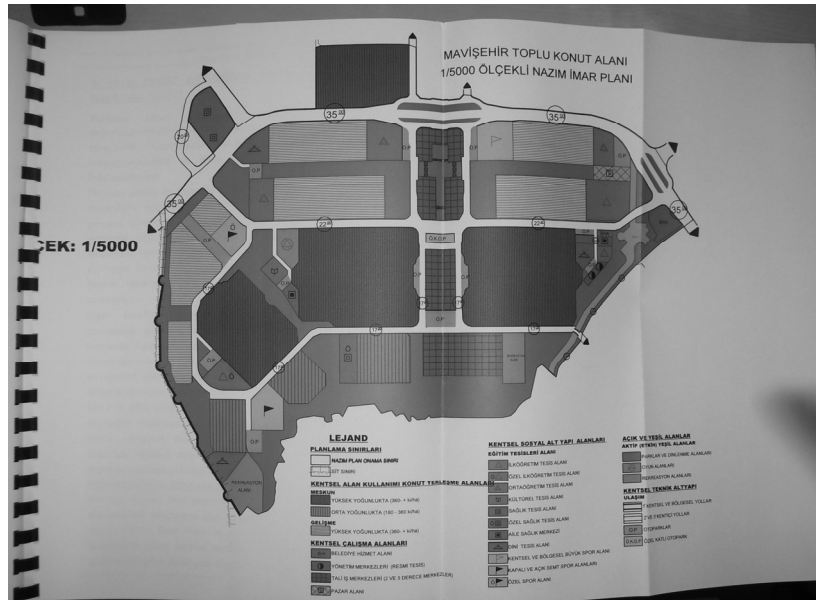
Yapılan değişiklikler, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın görev alanını genişletmekte, TOKİ'yi Başbakanlığa bağlı proje uygulamaya dönük bir şirket konumuna getirmektedir. Söz konusu projeler, köylerde, gecekondular alanlarında, tarihi ve yöresel mimariye sahip yerlerde, doğal afet meydana gelen bölgelerde yapılabildiği gibi yalnızca yurt içinde değil, yurt dışında da yapılabilmektedir ve kar amaçlı uygulamalar olabilmektedir. Planları onaylama yetkisi belediyelere ve valiliklere bırakılmış olsa da, üç ay içinde onaylanmadığı takdirde Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanmaktadır. Bununla birlikte, planlarla ilgili askı, ilan, itiraza dair kararlar da dahil olmak üzere belediyeler ve ilgili kamu kurumları tarafından yapılacak tüm işlemler Başkanlık tarafından yapılarak yürürlüğe konmaktadır. Söz konusu alanlarda kamulaştırma yetkisi de Başkanlığa verilmektedir. Daha sonra Toplu Konut İdaresi Başkanlığı gecekondular bölgelerinin tasfiyesine veya iyileştirilerek yeniden kazanımına yönelik gecekondular dönüşüm projeleri geliştirmekle yetkilendirilmiştir.

İzmir'de ise bu kapsamda Çeşme, Mavişehir TOKİ planlarının onay süreçleri tamamlanmış bunun yanı sıra Alsancak ve Karşıyaka statları bir dönem kent gündemine gelmiştir.

-Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca uygun görülerek Bakanlık Makamı'nın 09.05.2013 tarih ve 7136 sayılı Olur'ları ile onaylanan ve 3194 sayılı İmar Kanununun 8/b Maddesi gereğince 06/06/2013 tarihinde İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde askıya çıkarılan İzmir İli, **Çeşme İlçesi, Reisdere Mahallesi, mülkiyeti TOKİ Başkanlığına ait olan parselleri kapsayacak şekilde yapılan 1/5000 ölçekli İlave Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli İlave Uygulama İmar Planı'nın** yürütmesinin durdurulması takiben iptaline karar verilmesi istenmiştir.

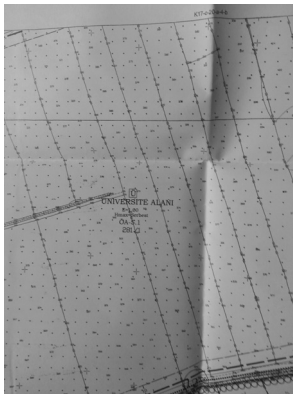
Mevcut imar planlarının hemen bitişiğinde önerilen dava konusu ilave imar planı plan onama sınırı mülkiyet esaslı oluşturulması ilave ile mevcut imar planları arasından anlamsız ve tanımsız boşluklar ortaya çıkarmıştır. Bu durum plan bütünlüğünü bozmakta ve mülkiyet durumuna göre plan sınırlarının belirlenmesi 3194 sayılı İmar Kanunu'na, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve hakkaniyetine aykırıdır.

Karşıyaka İlçesi, Bostanlı - Mavişehir Mevkiinde, "Toplu Konut Alanı" ilan edilen alana ilişkin 1/25.000 ölçekli Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Revizyonu, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı; 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca tadilen re'sen Bakanlık Makamınının 17.05.2012 tarih ve 7748 sayılı Olur'ları ile onaylanan ve 3194 sayılı İmar Kanununun 8/b Maddesi gereğince 11.06.2012- 10.07.2012 tarihleri arasında ilan panonuzda askıya çıkarılan planlara ilişkin yürütmesinin durdurulması takiben iptaline karar verilmesi istenmiştir.

Plan sınırının büyük bir bölümü İzmir Valilik Makamının 25.11.2011 tarih ve 3/9563 sayılı Olurları ile 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu'nun 4. Maddesi uyarınca "toplu konut alanı" ilan edilmesi söz konusu kanunun amacı ile çelişmesi ve sözkonusu plan kararları ile yoğunluğun artırılması, sosyal donatı alanlarının azaltılması ve plan tekniği ve planlama hiyerarşisine aykırılıkları nedeniyle dava süreci devam etmektedir.

-Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlık Makamı'nın 05.12.2012 tarih ve 18688 sayılı Olur' ile 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesi uyarınca onaylanan İzmir İli, Menemen İlçesi, Gazi Mustafa Kemal Mahallesi, 281 ada, 1 parsel üst ölçekli Manisa-Kütahya-İzmir Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda tarım alanı kullanımında kalmakta iken bölgenin plan yapım ilkelerine aykırı olarak hazırlanması vb. nedenlerle Üniversite Alanı belirlenmesine yönelik 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'na öncelikle yürütmesinin durdurulması takiben iptaline karar verilmesi amacıyla dava açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu

3194 sayılı İmar Kanunu, 09.05.1985 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı; "yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak"tır. Kanun'da yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 1989'da 3 adet, 1994'te 1 adet, 1997'de 4 adet, 1998'de 2 adet, 2002'de 1 adet, 2003'te 2 adet, 2005'te 3 adet, 2008'de 3 adet, 2009'da 5 adet, 2012'de 1 adet ve 2013'te 14 adet düzenleme yapılarak bazı maddeler yürürlükten kaldırılmış, bazıları değiştirilmiş ve ek

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

maddeler getirilmiştir. Neoliberal politikalar kapsamında değerlendirilebilecek ve şehircilik ilkeleri ve “kamu yararı” açısından olumsuz nitelikte kabul edilebilecek düzenlemeler aşağıda verilmektedir.

-İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.07.2012 tarih ve 05/695 sayılı kararı ile onaylanarak 03.09.2012 – 03.10.2012 tarihleri arasında ilan panonuzda askıya çıkarılan Buca ilçesinde 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında “Özel Proje Alanı”, “Rekreasyon Alanı” ve “Sosyal ve Kültürel Tesisler Alanı” kullanım kararındaki Şirinyer Parkı'nın bulunduğu alanda yeniden düzenleme yapılmasına yönelik hazırlanan plan değişikliği ile üst ölçekli planlarda “**Kentsel Yeşil Alan**” olarak belirlenen ve hiçbir şekilde bu alanları **azaltıcı plan değişikliği yapılamaz** hükmüne rağmen, Şirinyer Parkı üst ölçekli planla uyumsuz olarak özel proje alanı kararı getirilerek ticaretin önünü açan plan değişikliği de yargıya taşınmak zorunda kalmıştır.

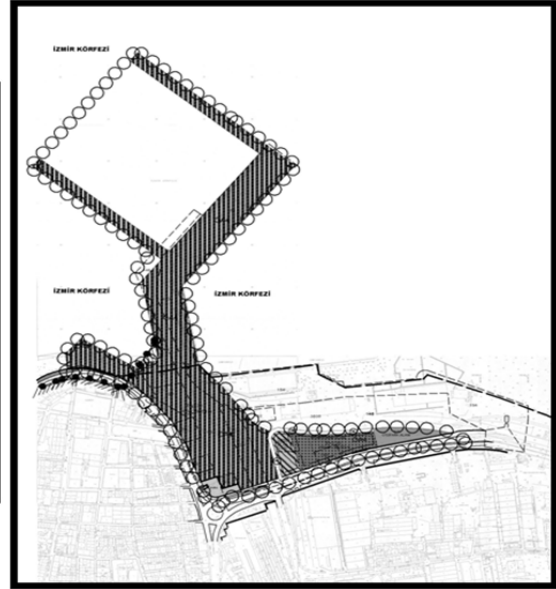
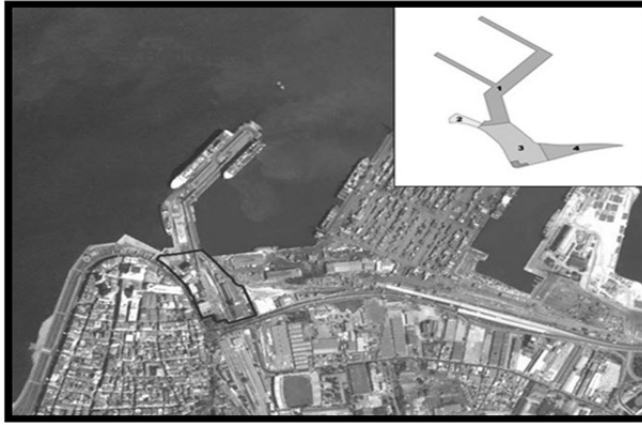
4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun

27.11.1994 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun, neoliberal politikalar çerçevesinde düzenlenen ve uygulamalar açısından yasal dayanak oluşturan temel nitelikte bir Kanun olma özelliği taşımaktadır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca tanımlanan özelleştirmenin ana felsefesi, neoliberal devlet yaklaşımını ve çalışma alanlarını özetlemektedir. Buna göre “*özelleştirmenin ana felsefesi, devletin, asli görevleri olan adalet ve güvenliğin sağlanması yolundaki harcamalar ile özel sektör tarafından yüklenilemeyecek altyapı yatırımlarına yönelmesi, ekonominin ise pazar mekanizmaları tarafından yönlendirilmesidir*” (<http://www.oib.gov.tr/baskanlik/felsefe.htm>). Özetle, Anayasa’da tanımlanan sosyal devlet ilkesi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen özelleştirmenin ana felsefesi ile yok sayılmaktadır. Devletin, adalet ve güvenliği sağlamak dışında özel sektör tarafından yüklenilemeyecek altyapı yatırımları için kaynak sağlaması görevi, sermaye ile devlet arasındaki ilişkiyi açıkça ifade etmektedir. Özellikle 2000 yılı sonrasında kamuya ait taşınmazların özelleştirilmesi yoluyla kentlerde rant odaklı projelerin sayısı artmaya başlamıştır. İZMİR de söz konusu projelerin gerçekleştirildiği kentlerin başında gelmektedir.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

-Özelleştirme Yüksek Kurulunun 04/01/2012 tarihli ve 2012/01 sayılı kararı ile; İzmir Limanı alanının “yolcu limanı” ve “yük limanı” olarak faaliyet gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 25/10/2010 tarih ve 2010/89 sayılı kararına istinaden Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca hazırlanan Kruvaziyer Liman Alanı belirlenmesine yönelik 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği”ne ilişkin dava süreci başlatılmıştır.

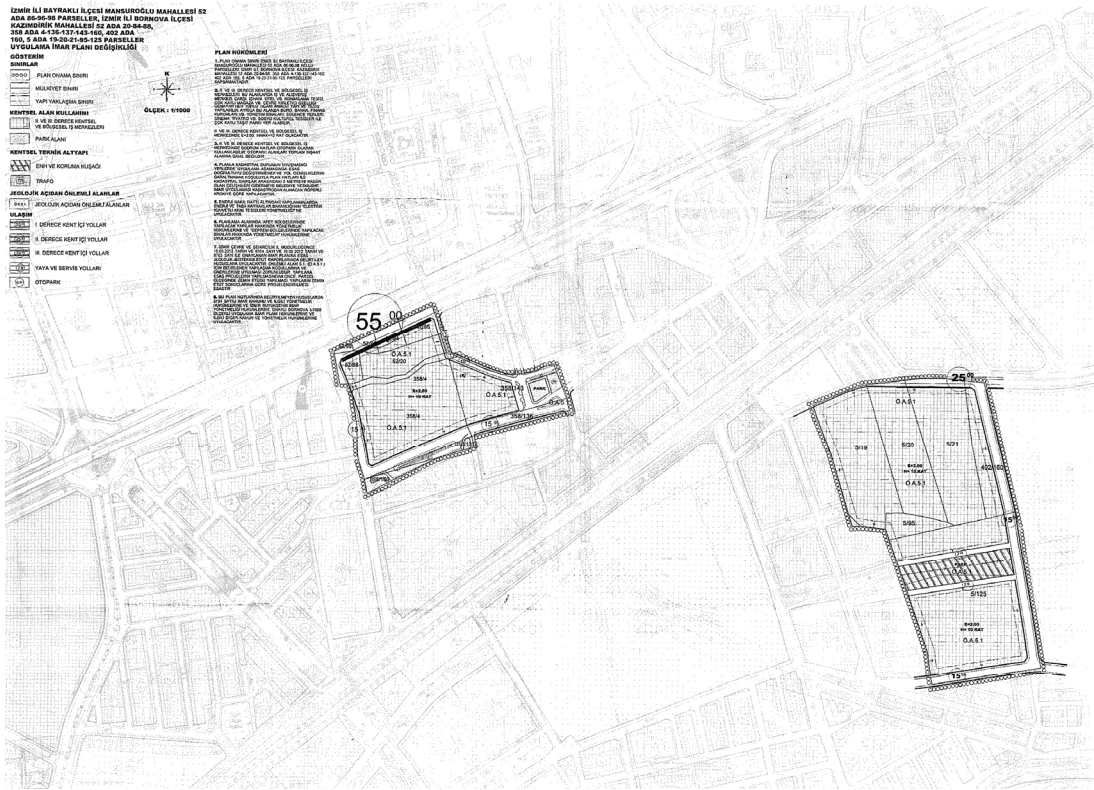
Alsancak Limanı Planı ile liman ve kruvaziyer turizm ihtiyacının çok üstünde ve AVM niteliğinde ticaret birimi önerisi getirilmesi planın temel amacı ile çelişmektedir. Plan ile İzmir’in en büyük alışveriş merkezlerinden biri getirilmektedir. Kentin merkezi iş alanında bu tür ve ölçekte AVM önerilmesi kent ekonomisini olumsuz yönde etkileyecektir. Plan, AVM’lerin yer seçiminde önemli görülen kriterleri değerlendirmemiş, kent ekonomisine, ulaşımına ve makroformuna etkisini incelememiştir. Plan ile, yapılaşmanın gerçekleşmesi mümkün olmayan alanlar dahi (iskele ve yakın çevresi) emsal hesaplarına dahil edilmiştir. Böylelikle, yapılaşmaya müsait alanlarda, plan üzerinde verilen değerden daha yüksek yoğunlukta yapılaşmanın önü açılmıştır. E:1,35 yoğunluklu Kruvaziyer Liman Alanı’nda yoğunluk, iskeleler ve yakın bölgesi çıkarılarak belirlenmelidir.

-Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 11.03.2008 gün ve 2008/20 sayılı karar ile onaylanan Konak Belediye Başkanlığı tarafından askıya çıkarılan Alsancak 1823 ada, 17 parseldeki 1/1000 ölçekli imar planı değişikliğinin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve ardından iptaline karar verilmesi talebi ile açılan dava sonucu verilen karar ile söz konusu parselin Resmi Tesis Alanından çıkarılarak 0.40/3.50 yapılaşma koşullu Tali İş Merkezi Alanına dönüştürülmesine ilişkin imar planı değişikliği iptal edilmiştir.

-İzmir Kent gündeminin Karayolları olarak bildiği alana ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca hazırlanarak Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 03.10.2012 tarih ve 2012/144 sayılı kararı ile onaylanan 1/25000 ölçekli çevre düzeni planı ve 1/5000 ölçekli nazım imar planı değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği ile üst ölçekli planlarda Kentsel Yeşil Alan olarak belirlenen söz konusu parsellerin, E:2.00 ve Hmax: 10 yapılaşma koşullu yüksek yoğunluklu ticaret alanına dönüştürülmesi ve arazi kullanım kararları itibarıyla, söz konusu bölgede yapı, nüfus ve trafik yoğunluğunu arttırmakta, emsal teşkil edici ve plan bütünlüğünü bozucu bir nitelik taşıması açıkça hukuka, kamu yararına, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına aykırılıkları nedeniyle yargıya taşınmıştır.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun

05.07.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kanun’un amacı, “büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilçe ve ilk kademe belediyeleri, il, ilçe belediyeleri ve nüfusu 50.000’in üzerindeki belediyelerce ve bu belediyelerin yetki alanı dışında il özel idarelerince, yıpranan ve özelliğini kaybetmeye yüz tutmuş; kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarınca sit alanı olarak tescil ve ilan edilen bölgeler ile bu bölgelere ait koruma alanlarının, bölgenin gelişimine uygun olarak yeniden inşa ve restore edilerek, bu bölgelerde konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanları oluşturulması, tabii afet risklerine karşı tedbirler alınması, tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılması”dır. Kanun ile özellikle tarihi kent merkezlerinde bulunan sit alanı olarak tescil edilmiş alanlar, imar planlarında belirlenen kararlara uygunluğu aranmaksızın, sınırları Bakanlar Kurulunca belirlenen “yenileme alanı” ilan edilerek parçacıl olarak projelendirilmektedir. Yasanın yürütülmesi ile ilgili işlemler tüm sit alanlarında olduğu üzere yine Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından üstlenilmiş ve tüm Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarındaki işleyişin yenileme alanlarından sorumlu olan kurullarda da işletilmesi geçerlilik kazanmıştır. Bu kapsamda en temel tartışma konusu yenileme alanı ilan edilen bölgelerde yer alan ve taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş eserlere yapılacak müdahaleler konusunda ortaya çıkmaktadır. Bu konuda Koruma Yüksek Kurulu’nun 5.11.1999 tarih ve 660 sayılı ‘Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplandırılması, Bakım ve Onarımları hakkındaki İlke Kararı’bağlayıcı bir belgedir. 5366 sayılı yasanın idarelere getirdiği re’sen karar verme yetkisiyle bölgede yaşayan nüfusun mülkiyet haklarının ihlal edildiği ve uygulama sonunda bölgede mülk sahipleri ve diğer kullanıcıların kaçınılmaz bir biçimde değişeceği tehdidi vardır. Yenileme alanı ilanı ve projelendirilmelerinin bölgenin planlama süreçlerinin dışında tutulmasının yarattığı sorunların yanı sıra bir diğer problem de yenileme alanı projelerinin tümüyle fiziki mekânın düzenlenmesine yönelik olarak tarif edilmesidir.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

Bu kapsamda İzmir Kemeraltı bölgesinde planlama çalışmaları devam ederken 2007 yılında Kentsel Yenileme Alanı ilan edilmiştir.

Bugünün plancıları ve tüm meslek uzmanları ve kentliler olarak kentlerimizde gerçekleştirilen yıkım, işlevsizleştirme ve yok etmeye doğru giden sürecin farkında olmalı ve bu doğrultuda kentlerimizin geleceğine ve yaşam alanlarımıza yönelik alınan kararlara müdahil olmak için çabalamaktan vazgeçmemeliyiz. Kentlerimizde gerçekleştirilen rant odaklı uygulamaların farkında olmak, bu konularda bilinçlenmek ve kentli olma bilincinin bir parçası olarak kentlerimize sahip çıkmak için harekete geçmeliyiz. Mevcut neoliberal sistem kurallarına karşı, kent mekânını yaşamaya elverişli hale getirmek, kentlerimizde kullanım değerini değişim değerinden üstün tutan bir anlayışla karar verme süreçlerine dâhil olmak için çalışmak içinde yaşadığımız dönemde bugünün plancılarının ve kentlilerin sorumluluğundadır.

Bu kapsamda TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi'nce 2000'li yıllardan sonra hız kazanan neoliberal kentleşme uygulamalarına karşı açılan bazı dava örnekleri aşağıda gösterilmektedir.

* Bu bildiri Şehir Plancıları Odası adına düzenlenmiştir.

Dava Konusu	Askı Çıkış Tarihi	İtiraz Tarihi	İtiraza Yanıt Tarihi	Dava Açma Tarihi	Davalı Taraf
İzmir Kültürpark Fuar alanında Yeraltı Otoparkı yapımına olanak veren; Konak Belediyesince onaylı 1/1000 ölçekli KAİP değişikliğinin iptali ve yürütmeyi durdurma istemi	17.02.2006	16.03.2006			İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
					Konak Belediye Başkanlığı
İzmir, "Çeşme – Alaçatı – Paşalimanı Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri 1/ 25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı"nın iptali istemi					T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
1/5.000 ölçekli Yeni Kent Merkezi Nazım İmar ve Revizyon Planı'nın iptali ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemi		22.09.2006	-	22.01.2007	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin, 3030 sayılı Büyükşehir Belediyesi yasasına göre uygulama birliğini sağlamak ve kent bütününde çok katlı otopark yapımını özendirme amacı ile aldığı 01.12.1994 tarih ve 05/257 sayılı meclis kararının iptali ile, işlem hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemi (OTOPARK TEŞVİK)		04.06.2007	13.07.2007	19.11.2007	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İzmir 8.Şehir Belediye Mec.nin 16.3.2007 Tarih ve 01.315 sayılı kararı ile onaylı,1/25.000 ölçekli İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı'nın iptali ile, işlem hakkında yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemi		27.04.2007	-	12.09.2007	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İzmir Büyükşehir Bld. Mec. 14.12.2007 gün ve 01.2447 sayılı kararı ile onanan, 1716 ada 1,2,3,4 parseller ile 999 ada 81 parselin "Ticaret Seçenekli Konut Alanı (TM), Yeşil Alan ve Otopark Alanı" olarak düzenlenmesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliğinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi		27.02.2008	-	26.06.2008	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
999 ada 81 parselin "Ticaret Seçenekli Konut Alanı (TM), Yeşil Alan ve Otopark Alanı" olarak düzenlenmesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliğinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi		27.02.2008	10.06.2008		İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
1716 ada 1,2,3,4 parsellerin "Ticaret Seçenekli Konut Alanı (TM), Yeşil Alan ve Otopark Alanı" olarak düzenlenmesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliğinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemi		27.02.2008	10.06.2008		İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konak Alsancak Mah. 1823 ada, 17 parselin Resmi Tesis Alanından çıkarılarak 0.40/3.50 yapılaşma koşullu Tali İş Merkezi Alanına dönüştürülmesine ilişkin imar planı değişikliği	16.05.2008	21.05.2008	21.07.2008	19.09.2008	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Dava Konusu	Askı Çıkış Tarihi	İtiraz Tarihi	İtiraza Yanıt Tarihi	Dava Açma Tarihi	Davalı Taraf
Konak Belediye Meclisinin 07.04.2008 gün ve 92/2008 sayılı kararı ve İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.9.2008 gün ve 01.1932 sayılı kararı ile onaylanmış İzmir İli, Konak İlçesi Çorakkapı Mahallesinde yer alan 23 M-2 C pafta, 948 ada, 1 no.lu parsel için yönelik imar planı değişikliği	21.11.2008	19.12.2008	-	17.04.2009	İzmir Büyükşehir Belediyesi
05.01.2009 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan 1/25000 ölçekli İzmir Dikili Termal Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Çevre Düzeni Planı	16.01.2009	16.02.2009	-	12.06.2009	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Buca İlçesi, İnönü Mahallesi, 37 pafta, 161 ada, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 13, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 40, 46, 47, 48, 49, 50 nolu parselleri kapsayan imar planı değişikliği (HARA)	23.02.2009	23.03.2009	23.06.2009	24.08.2009	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından 20.01.2010 gün ve 555 sayılı yazısı ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesine göre yapılarak re'sen onaylan onaylanan Bayraklı 9986 ada 2 parselde yapılan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	19.02.2010	18.03.2010	07.07.2010	15.07.2010	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Konak I. Etap (Alsancak – Kahramanlar Bölgesi) 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı	21.04.2010	20.05.2010	05.07.2010	05.09.2010	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
1/25.000 ölçekli Çeşme (İzmir) Çevre Düzeni Revizyon Planı	16.08.2010	14.09.2010	08.02.2011	13.01.2011	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Karşıyaka 1.Etap 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı	20.08.2010	17.09.2010	17.12.2010	17.01.2011	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14.01.2011 tarih ve 05.90 sayılı kararı ile onaylanarak 31.03.2011 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Buca Nazım İmar Planı Revizyonu	31.03.2011	29.04.2011	15.08.2011	26.08.2011	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nun 18.05.2011 tarih, 110/11 sayılı kararı doğrultusunda 23.06.2011 tarihinde onaylanan İzmir Seferihisar Doğanbey Termal Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı	18.07.2011	16.08.2011		12.12.2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Bayraklı İlçesi, Turan Mahallesi, 2046 ada, 7 parselde Gemi Trafik Gözetleme İstasyonu amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği	12.08.2011	09.09.2011	13.04.2012	10.01.2012	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
1/1000 Ölçekli "Gemi Trafik Gözetleme İstasyonu" Amaçlı İlave Uygulama İmar Planı	16.08.2011	14.09.2011		10.01.2012	

Dava Konusu	Askı Çıkış Tarihi	İtiraz Tarihi	İtiraza Yanıt Tarihi	Dava Açma Tarihi	Davalı Taraf
Aliağa ve Foça İlçelerinde Termik Santral ve Kül-Cüruf Depolama Alanı Amaçlı 1/25.000 ve 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ile 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	07.09.2011	20.09.2011		03.02.2012	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.09.2011 tarih ve 05.796 sayılı kararı ile onaylanan Karşıyaka 2.Etap 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı	02.12.2011	30.12.2011	16.05.2012	27.04.2012	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Konak 7464 ada 6 parsel kaip değişikliği (1000)	21.12.2011	18.01.2012		11.05.2012	İzmir Büyükşehir Belediyesi-Konak Belediyesi
İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 23.11.2011 tarih ve 155 numaralı kararının öncelikle yürütmesinin durdurulması takiben iptali				11.05.2012	Kültür ve Turizm Bakanlığı (İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü)
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakanlık Makamının 08.02.2012 tarih ve 3606 sayılı Olur'ları ile 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca onaylanan Aliağa İlçesi, Nemrut Körfezi, Paşalimanı Mevkii "Liman Alanı" amaçlı 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı	30.04.2012	29.05.2012	03.09.2012	25.09.2012	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi sınırının yeniden düzenlenmesine ilişkin İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.03.2012 tarih ve 05.279 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Revizyonu ile Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin 265 no.lu sicil numarası üzerinden tescil işlemi	17.05.2012	15.06.2012	10.10.2012	12.10.2012	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı / Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - ANKARA
Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.04.2012 tarih ve 2012/58 sayılı kararı ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca hazırlanan İzmir Limanı alanının "yolcu limanı" ve "yük limanı" olarak faaliyet gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasına ilişkin Kruvaziyer Liman Alanı belirlenmesine yönelik 1/25.000, 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişiklikleri	15.06.2012	03.07.2012	-	02.11.2012	T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.04.2012 tarih ve 2012/58 sayılı kararı ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca hazırlanan İzmir Limanı alanının "yolcu limanı" ve "yük limanı" olarak faaliyet gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasına ilişkin Kruvaziyer Liman Alanı belirlenmesine yönelik 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	06.06.2012	03.07.2012	-	02.11.2012	
Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin 265 no.lu sicil numarası üzerinden tescil işlemi				15.12.2012	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi sınırının yeniden düzenlenmesine ilişkin İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.03.2012 tarih ve 05.279 sayılı kararı ile onaylanan 1/25.000 ölçekli İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Revizyonu Değişikliği				15.12.2012	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 24.01.2012 tarih 2012/10 sayılı kararı ile onaylanıp, 27.01.2012 tarih ve 28186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Konak, Halkapınar Mahallesi, 1443 ada, 37 parsel ile 1454 ada, 23 parsel 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği	26.07.2012	27.08.2012		24.12.2012	T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Dava Konusu	Askı Çıkış Tarihi	İtiraz Tarihi	İtiraza Yanıt Tarihi	Dava Açma Tarihi	Davalı Taraf
Aliağa İlçesi, Paşaçiftliği mevkiinde Orman mülkiyetli alanın PETKİM, Petrokimya A.Ş. tarafından "Liman Gerisi Hizmet Alanı" olarak belirlenmesine ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliği ve 1/25000 ölçekli İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı değişikliği	08.08.2012	10.09.2012	12.11.2012	07.01.2013	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planında "Özel Proje Alanı", "Rekreasyon Alanı" ve "Sosyal ve Kültürel Tesisler Alanı" kullanım kararındaki Şirinyer Parkının bulunduğu alanda yeniden düzenleme yapılmasına yönelik 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği	03.09.2012	14.09.2012	10.12.2012	28.01.2013	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30/7/2012 tarih ve 2012/114 sayılı kararı 01.08.2012 tarih ve 28371 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Buca, İnönü Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 550 ada 91, 92 ve 580 ada 11 parsel 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	07.09.2012	05.10.2012		30.01.2013	T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Karşıyaka İlçesi, Bostanlı- Mavişehir Mevkiinde Toplu Konut Alanı" ilan edilen alana ilişkin 1/25000 ölçekli Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Revizyonu, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı	03.10.2012	02.11.2012	19.12.2012	15.02.2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde hazırlanan 1/25000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı	10.10.2012	12.11.2012		11.03.2013	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konak İlçesi, Halkapınar Mevkii, 1443 ada, 37 no'lu ve 1454 ada, 23 no'lu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği		21.12.2012		19.04.2013	Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Şirinyer Parkının bulunduğu alanda yeniden düzenleme yapılmasına yönelik 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	26.11.2012	25.12.2012	04.04.2013	19.04.2013	İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Buca Belediye Başkanlığı
Konak-Yeşildere bağlantı yoluna ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği	01.02.2013		-	29.04.2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Karayolları arazisine ilişkin plan değişikliği	22.02.2013		-	16.05.2013	Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca hazırlanan ve Bakanlık Makamı'nın 07.02.2013 tarih ve 2137 sayılı Olur'u ile 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7. Maddesi uyarınca onaylanarak 11.03.2013 tarihinde Müdürlüğünüz ilan panosunda askıya çıkarılan 1/25000 Ölçekli Çeşme (İzmir) Çevre Düzeni Planı Revizyonu Değişikliği	11.03.2013	08.04.2013		05.08.2013	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
çınarlı mah. 8666 ada 1-2 parsel 1000 uipd	08.05.2013	06.06.2013	-	01.10.2013	
İzmir İli, Çeşme İlçesi, Reisdere Mahallesi, mülkiyeti TOKİ Başkanlığına ait olan parselleri kapsayacak şekilde yapılan 1/5000 ölçekli İlave Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli İlave Uygulama İmar Planı	06.06.2013	04.07.2013	-	28.10.2013	
Konak İlçesi, Konak 1.Etap (Alsancak-Kahramanlar Bölgesi) 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı.	26.06.2013	25.07.2013	01.10.2013		
Gediz Üniversitesi Plan Değişikliği	25.07.2013	23.08.2013			

Kaynakça:

Balamir, M. (2007) “Küresel Gelişmeler, Neoliberal Politikalar, Risk Toplumu ve Planlama Alanı”, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 31. Kolokiyumu, Planlama Meslek Alanı Geçmişten Geleceğe, 7-9 Kasım, Ankara.

Ersoy, M. (1995) “Özelleştirme ve Planlama”, Planlama Dergisi 1-2, sayı: 12, s:48-52, Ocak-Haziran.

Keskinok, H.Ç.(2006) Kentleşme Siyasaları, Kaynak Yayınları, İstanbul

Resmi Gazete Tarihi:16.03.1982 Sayısı: 17635 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:17.03.1984 Sayısı: 18344 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:09.05.1985 Sayısı: 18749 3194 sayılı İmar Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:17.04.1990 Sayısı: 20495 3621 sayılı Kıyı Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:27.11.1994 Sayısı: 22124 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun

Resmi Gazete Tarihi:05.07.2005 Sayısı: 25866 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun

Resmi Gazete Tarihi:13.07.2005 Sayısı: 25874 5393 sayılı Belediye Kanunu

Resmi Gazete Tarihi:04.07.2011 No: 27984 Mük. 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Resmi Gazete Tarihi:31.05.2012 Sayısı: 28309 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun

Saraç, O. (2002) “Kamu Yararı Kavramı”, Maliye Dergisi, sayı:139, Ocak-Nisan.

Şengül, T. (2007) “Planlama Meslek Alanı ve Dönüşümü: Bir Çerçeve Önerisi”, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 31. Kolokiyumu, Planlama Meslek Alanı Geçmişten Geleceğe, 7-9 Kasım, Ankara.

ŞPO Özelleştirme ve Kamu Arazileri Komisyonu, (1995) “Kent Planlamasında Kamu Arazileri”, Planlama Dergisi 1-2, sayı: 12, s:44-47, Ocak-Haziran.

İnternet Kaynakları

- www.tdk.gov.tr Erişim tarihi: 25.07.2013
- <http://www.oib.gov.tr/baskanlik/felsefe.htm> Erişim tarihi: 16.01.2012
- Mimarlar Odası, (2011) “Ülkemizde Mimarlık / Kentleşme Politika ve Uygulamaları, Değerlendirme ve Öneriler”
<http://www.izmimod.org.tr/index.php?sayfa=270511&bolum=haber&kat=dev>, Erişim Tarihi: 30.06.2011